

УДК 37.035.332

ІВАШКОВА Т. О.,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та історії держави
і права та приватно-правових дисциплін

Національної академії Державної прикордонної
служби України імені Богдана Хмельницького (м. Хмельницький);

 <https://orcid.org/0000-0002-9067-3190>

ДИСКУСІЯ – ІНТЕРАКТИВНИЙ МЕТОД НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ

У статті аналізується дискусія як один із інтерактивних методів організації освітнього процесу. Розглядаються теоретичні та прикладні аспекти застосування методу дискусії в процесі професійної підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників.

Ключові слова: методи навчання; професійна підготовка; дискусія; види дискусії.

Євроінтеграційні процеси зумовили активні зміни в системі професійної підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників, які виконують завдання щодо забезпечення недоторканності державного кордону та охорони суверенних прав України в її прилеглий зоні та виключній (морській) економічній зоні [1]. Одним із завдань вищої школи є створення умов для формування професійних компетентностей майбутнього правоохоронця, зокрема, за допомогою оптимального поєднання дієвих форм, методів та засобів навчання.

Сучасний освітній процес характеризується гармонійним поєднанням різних методів навчання (традиційних, інтерактивних; словесних, наочних практичних; репродуктивних, дослідницьких, пошукових тощо). Одним із важливих методів активізації навчальної діяльності і розвитку комунікативних навичок є метод дискусії.

На думку українських дослідників, «дискусія (від лат. *discussio* – дослідження, розгляд) – це широке спільне обговорення якогось спірного питання. Вона є важливим засобом пізнавальної діяльності, сприяє розвитку критичного мислення, дає можливість визначити власну позицію, формує навички аргументації та відстоювання своєї думки, поглиблює знання з обговорюваної проблеми» [2, с. 54]. Найбільш поширеними видами дискусії, які використовуються в процесі професійної підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників, є діалог, мозковий штурм, дебати, круглий стіл, судове засідання.

Важливим аспектом створення та ведення дискусії є комунікативні уміння та навички, які виявляються у чіткому формулюванні власних поглядів, уміння слухати опонентів, аргументовано доводити особисту позицію, уміння контролювати ситуацію, урахування інтересів, потреб і нахилів співрозмовників.

Дискусія як метод навчання має певні переваги, однак його застосування в педагогічній практиці має певні особливості. Зокрема, організація дискусії передбачає високу активність її учасників. При цьому викладач повинен провести ґрунтовну підготовку до обговорюваної тематики, попередньо здійснивши підбір навчального матеріалу, окресливши питання проблемного характеру; сформулювати завдання для самостійної та індивідуальної підготовки курсантам, що дозволить систематизувати актуальну інформацію з теми; приділити особливу увагу організаційним аспектам, які забезпечать учасникам дискусії самостійність у пошуках дієвих способів вирішення проблемних ситуацій шляхом реалізації власного інтелектуального потенціалу, створять умови для розвитку критичного мислення і усвідомлення особистої відповідальності за наслідки прийняття рішень; підведенням підсумків дискусії шляхом обговорення виступів із вказівкою на позитивні моменти та недоліки, які можна використати для коригування організації дискусій у майбутньому.

Роль викладача як організатора і координатора навчальної дискусії має бути спрямована на нівелювання непорозумінь під час обговорення, контроль поведінки

учасників, заохочення їх толерантно ставитись до співрозмовників, уважно слухати доводи і міркування, робити коректні висловлювання з обговорюваної проблематики тощо.

Отже, високий ступінь відповідальності майбутніх офіцерів-прикордонників висуває підвищені вимоги до організації системи професійної підготовки, яка вимагає пошуку найбільш дієвих форм та методів навчання для досягнення мети освітньої діяльності.

Визначено, що дискусія є одним із важливих засобів розвитку творчого потенціалу особистості, активізації самостійної пізнавальної діяльності, формування професійних якостей майбутнього правоохоронця.

Проведене дослідження спонукає до подальшого наукового пошуку особливостей реалізації дискусійних методів при викладанні юридичних дисциплін.

Список бібліографічних посилань

1. Про Державну прикордонну службу України : Закон України від 03.04.2003 № 661-IV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15> (дата звернення: 20.04.2020).

2. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посіб. / за ред. О. І. Пометун. Київ : А.С.К., 2004. 192 с.

Отримано 24.04.2020

УДК 796.323.2(477)

КАЗНАЧЕСЬКА Д. В.,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри кримінального права і кримінології факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0001-7596-294X>;

КАЗНАЧЕСЬКА В. М.,

старший викладач кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0001-5654-5219>

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СИСТЕМІ МВС УКРАЇНИ

Наголошено, що на сьогодні існування плагіату залишається однією із важливих проблем, до якої все більше уваги приділяється з боку науковців.

Зазначено, що існують певні проблеми при розмежуванні понять «плагіат», «академічний плагіат», «самоплагіат», «помилки цитування» тощо.

Ключові слова. *плагіат, академічна доброчесність, вища освіта, заклади вищої освіти.*

Питання забезпечення і дотримання академічної доброчесності є одним з пріоритетних напрямів діяльності сучасної науково-освітньої спільноти, а також одним з найбільш важливих і невідкладних завдань сьогодення, які стоять перед вищими навчальними закладами України та зарубіжних країн. Так, слід відзначити, що найбільш важливими кроками в цьому напрямі в Європейському регіоні є прийняття Бухарестської Декларації з етичних цінностей та принципів вищої освіти в Європейському регіоні (2004 р.), схвалення Міжнародною Асоціацією університетів та Magna Charta Observatory Керівництва для інституційних Кодексів етики в галузі вищої освіти (2012 р.), рішення Постійної конференції міністрів освіти Ради Європи з управління та якості освіти про Створення Пан-Європейської платформи з питань етики, прозорості та чесності в галузі освіти (ETINED) (Гельсінська Підсумкова Декларація, 2013 р.) та ін. [1, с. 12-18].

Реформування національної системи освіти є надзвичайно важливим та складним кроком, оскільки сучасне суспільство і сучасна держава потребують нових підходів і